

УДК 811.162.2: 81`38

Шулінова Л.В.

ПРЕЦЕДЕНТНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДІЙНОЇ РЕЦЕНЗІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ТЕМАТИКИ

Анотація. У статті розглянуто прецедентність у сучасній медійній рецензії мистецької тематики з погляду реалізації основних функцій медійного тексту та специфіки сприйняття реципієнтами різних соціокультурних груп.

Ключові слова: медійний текст, рецензія, прецедентний текст, макрогрупові прецедентні тексти, національні прецедентні тексти, загальнокультурні прецедентні тексти.

Інформація про автора: Шулінова Лариса Василівна – кандидат філологічних наук, доцент; доцент кафедри історії та стилістики української мови; Інститут філології; Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Shulinova L.V.

PRECEDENT CHARACTERISTICS OF UKRAINIAN MEDIA REVIEW ON ART THEME

Abstract. In the article the precedent investigated as one of the main characteristics of modern media text on art theme.

The author analyzed reviews on the modern Ukrainian films "Brothers. The Final Confession" (2013); "Enduring" (2015); "Guides" (2014), published in national, regional or specialized publications in sections Culture, Art, Reviews, Blogs.

It is determined that among the precedent texts in media reviews about the films, we can identify the following groups: the case of historical events and realities, case figures (historical and artistic); precedent artistic events; precedent sacred texts and figures.

Also the precedent texts are determined by their belonging to macrogroups, national and general.

It is mentioned that the largest group contains precedent artistic events and figures, that seems logical according to the thematic focus of reviews.

The author notes that in all analyzed media texts there is a combination of different groups of precedent texts, which enables the author of reviews to report the information to different groups of recipients, to influence on the formation of values in modern national cultural space.

Keywords: *media text, review, precedent, precedent text, macrogroup precedent text, national precedent texts, general cultural precedent texts.*

Information about author: *Shulinova Larysa Vasylivna – PhD, associate professor; associate professor of the department of history and stylistics of Ukrainian language; Institute of philology; Kyiv national Taras Shevchenko university.*

Шулинова Л.В.

ПРЕЦЕДЕНТНОСТЬ УКРАИНСКОЙ МЕДИЙНОЙ РЕЦЕНЗИИ ИСКУССТВОВЕДЧЕСКОЙ ТЕМАТИКИ

Аннотация. *В статье рассмотрено прецедентность в современной медийной рецензии искусствоведческой тематики с точки зрения реализации основных функций медийного текста и специфики восприятия реципиентами разных социокультурных групп.*

Ключевые слова: *медийный текст, рецензия, прецедентный текст, макрогрупповой прецедентный текст, национальный прецедентный текст, общекультурный прецедентный текст.*

Информация об авторе: *Шулинова Лариса Васильевна – кандидат филологических наук, доцент; доцент кафедры истории и стилистики украинского языка; Институт филологии; Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко.*

Прецедентність сучасного медійного тексту, як і в цілому інформаційного простору, є провідним чинником інтелектуалізації і суспільства, й мови. Нелінійність побудови тексту зумовлює активізацію мисленневих процесів реципієнтів, а отже сприяє розумовому розвитку та вихованню. Процеси, пов'язані з підвищенням культурного й загального інтелектуального рівня в сучасних засобах масової інформації, мають набути пріоритетності, що спостерігаємо в загальносвітовому контексті. Український медіапростір починає більш системно впроваджувати позитивізм високого

інтелектуального рівня, і це, сподіваємося, поступово має витіснити з інформаційного обігу примітивізований виклад інформації, зорієнтований на вигадану малоосвічену, не дуже розвинену, а подекуди брутально некультурну "середню" аудиторію з потребами дикої агресивної істоти-хижака. Саме медіатексти мистецької тематики, на наш погляд, найперше можуть цьому сприяти, а отже, потребують особливої уваги, зокрема й наукової.

Медійний текст, особливо поширюваний через електронні ЗМІ, мистецької тематики як багаторівневий полікомпонентний здатний не лише донести потрібну інформацію, а й сприяти практично зняттю меж розуміння через технічні можливості отримання додаткової, на першому етапі сприйняття незрозумілої інформації. Текст, "є не лінійний ланцюжок слів, що виражають єдиний, начебто теологічний смисл ("повідомлення" Автора-Бога), а багатовимірний простір, де поєднані і сперечаються між собою різні види письма,...текст сплетений із цитат, які відсилають до тисяч культурних джерел" [1, с. 388].

Мистецька рецензія є особливим медійним жанром, який, вважаємо, все більше набуває ознак метажанру: інформація про предмет рецензії + інформація-враження від рецензованого + інтертекстуальність і прецедентність різних рівнів + пряма й опосередкована оцінка рецензованого + можливість часткової візуалізації / аудіосупроводу (рекламні банери, трейлери та саундтреки до кінофільмів, мультфільмів, телепрограм та ін.) + діалогічність, зокрема й пряма, через можливість онлайн-коментарів. Тобто актуальною щодо сучасного медійного тексту є характеристика тексту Р. Барта: "текст складений із численних різних видів письма, що походять із різних культур і вступають у відношення діалогу, пародії, дискусії" [1, с. 390]. Особливо цікавою, на наш погляд, є діалогічність медійної рецензії, адже автор вступає в діалог і з авторами рецензованого продукту, і з потенційними споживачами інформації, частина з яких вже ознайомлена з рецензованим і має власний погляд, і з колегами-рецензентами, котрі по-своєму оцінюють вихідний

інформаційний продукт, і із самим собою (глядач і рецензент). Прецедентність (як й інтертекстуальність) виступають тими ідентифікаторами, які сприяють формуванню та відображенню в рецензії того загального, що є об'єднувальним для автора й адресатів. Адже відомість, упізнаваність прецедентних текстів є маркером приналежності до певної епохи, її культури [2, с. 216].

Прецедентні тексти визначаємо за Ю. Карауловим та Г. Слишкіним як такі, що мають надособистісний характер, важливі пізнавально й емоційно, звернення до яких неодноразово повторюється в дискурсі мовної особистості [2, с. 216], мають ціннісне значення для певної культурної групи, на сьогодні є не лише вербальними, а й із відео-, аудіоскладниками [3, с. 29].

Реінтерпретованість Ю. Караулов визначає як важливу особливість прецедентних текстів, тобто хрестоматійні й загальновідомі вони переступають через межі словесного мистецтва і втілюються в інших видах мистецтв, стаючи "фактом культури в широкому розумінні слова і отримуючи інтерпретацію в нових і нових поколіннях" [3, с. 217]. Проте зауважимо, що швидкоплинність часу, істотні зміни в суспільно-політичних формаціях, новітні способи продукування й поширення інформації, зміни в системах освіти значно впливають на "хрестоматійність й загальновідомість" прецедентних текстів, тобто розрив між поколіннями, націями, соціальними групами сучасних людей обмежують (конкретизують) поняття загальновідомості, а отже, й прецедентності в медійних текстах мистецької тематики, особливо в українському медійному тексті. У покоління 20-30-ти річних, у 40-60-ти річних і 70-80-ти річних зовсім різні мистецькі пріоритети, смаки, вони сформувалися і жили в різних епохах, тому сприйняття будь-якої інформації буде відрізнятися, доволі часто кардинально протилежно. Тому слушною, вважаємо, позицію Г. Слишкіна щодо наявності прецедентних текстів для обмеженого кола людей (родинний прецедентний текст, прецедентний текст для студентської групи та ін.) і прецедентних текстів, обмежених термінами вживаності, тобто відомі не всім і які можуть вийти з ужитку раніше за зміну

покоління носіїв мови. Проте на час своєї прецедентності ці тексти мають ціннісне значення, їх часто використовують у дискурсі цього часового відтинку [3, с. 29]. Тому дослідник пропонує розрізняти "мікрогрупові, макрогрупові, національні, цивілізаційні, загальнолюдські прецедентні тексти" [3, с. 30]. На наш погляд, між цивілізаційними й загальнолюдськими прецедентними текстами в сучасному медіапросторі у більшості випадків важко визначити межі, адже, якщо йдеться про цивілізацію та її ціннісні виміри, то насамперед визначальними будуть загальнолюдські цінності. Тому в своєму дослідженні розглядатимемо макрогрупові, загальнонаціональні та загальнокультурні прецедентні тексти. Мікрогрупових прецедентних текстів у медійних рецензіях мистецької тематики, опублікованих у загальнонаціональних, регіональних та спеціалізованих виданнях немає, що підставно й вмотивовано, адже читацька аудиторія є не вузькообмеженою, а більш загальною, хоча й сегментованою.

Для дослідження обрано тексти рецензій на сучасні українські кінофільми "Брати. Остання сповідь" (2013), "Незламна" (2015), "Поводир" (2014), опубліковані в інтернет-виданнях ("Тиждень. ua", "Дзеркало тижня", "Українська правда", "iPress", "Інсайдер", "Високий замок", "Телекритика", "Культпростір") у рубриках Культура, Арт, Рецензії, Блоги.

Аналізований матеріал дав підстави систематизувати прецедентні тексти за такими групами: **прецедентні історичні події та реалії; прецедентні постаті (історичні та мистецькі); прецедентні мистецькі явища; прецедентні сакральні тексти та постаті.**

У рецензіях на кінофільм "Брати. Остання сповідь":

Прецедентні історичні події та реалії: *"соціалістичне" змагання* (Вергіліс, "Брати"); *Гугл* (Володарський, "Брати"); *висадка американців на Місяць* (Станісевич, "Брати"); *"соціалка"* (Станісевич, "Брати").

Прецедентні постаті:
історичні – відсутні;

мистецькі: *фон Трієр, Вонг Кар Вай і Бертолуччі* (Вергіліс, "Брати"); *Ольга Кобилянська* (Вергіліс, "Брати").

Прецедентні мистецькі явища:

кіно: *авторське й мейнстрімне українське кіно* (Вергіліс, "Брати"); *кіно "для обраних" і кіно "для глядачів"* (Вергіліс, "Брати"); *"пейзажне кіно"* (Вергіліс, "Брати"); *українське поетичне кіно* (Барабаш, "Брати"); *поетичне кіно* (Станісевиц, "Брати"); *українське поетичне кіно від параджановських "Тіней забутих предків" до "Білого птаха з чорною ознакою"* (Барабаш, "Брати"); *"Плем'я", "Поводир" і "Майдан" Лозниці* (Станісевиц, "Брати"); *"Брати" режисера Джима Шерідана* (Станісевиц, "Брати"); *жодних тобі параджанівських Карпат* (Станісевиц, "Брати");

культурологія: *"Джмелиний мед" письменника Торґні Ліндгрена* (Вергіліс, "Брати"), (Барабаш, "Брати"), (Володарський, "Брати"), (Станісевиц, "Брати"); *Карпо й Лаврін у "Кайдашевій сім'ї" Івана Нечуя-Левицького* (Вергіліс, "Брати"); *Сава й Михайло – поганий і хороший – так чи інакше ділять землю в однойменному видатному романі Ольги Кобилянської* (Вергіліс, "Брати"); *Тема братів – їхньої одвічної ворожнечі, любові-ненависті – одна з міфологем, зокрема й вітчизняної культури* (Вергіліс, "Брати"); *два дрібних біси* (Вергіліс, "Брати").

Сакральні тексти та постаті: *Творець* (Вергіліс, "Брати"); *біс* (Вергіліс, "Брати"); *"свята Мадонна"* (Вергіліс, "Брати"); *ані біблійною оповіддю про Каїна і Авеля, ані легендою про святого Христофора* (Станісевиц, "Брати").

У рецензіях на кінофільм **"Поводир"**:

Прецедентні історичні події та реалії: *розстріл більшовиками кобзарів та масова колективізація в Україні* (Підгора-Гвядзовський, "Поводир"); *портрет Йосипа Сталіна* (Вергеліс, "Поводир"); *політика Йосипа Сталіна* (Кондратишина, "Поводир"); *режим Сталіна* (Кондратишина, "Поводир"); *Заголовки на киталт "Рішення партії – в життя"* (Вергеліс, "Поводир"); *КПРС* (Вергеліс, "Поводир"); *"атмосфера" газетної маячні початку 1930-х* (Вергеліс,

"Поводир"); *СРСР* (Кондратишина, "Поводир"); *всерадянський з'їзд кобзарів 1934 року в Харкові* (Кондратишина, "Поводир"); *чекісти* (Вергеліс, "Поводир"); *енкаведист* (Кондратишина, "Поводир"); *час допитів НКВД, голодомору та колективізації* (Кондратишина, "Поводир"); *трудові табори* (Кондратишина, "Поводир"); *радянська машина смерті* (Кондратишина, "Поводир"); *радянська офіційна культура* (Романюк, "Поводир"); *рагулі* (Романюк, "Поводир"); *режим Януковича* (Кондратишина, "Поводир"); *повстання Євромайдану* (Кондратишина, "Поводир"); *епоха "тієї" влади* (Вергеліс, "Поводир"); *влада "ця"* (Вергеліс, "Поводир"); *Щоб більше ніколи так не було, як в далекому, але ж таки й дуже близькому 1934* (Кондратишина, "Поводир").

Прецедентні постаті:

історичні: *Сталін* (Вергеліс, "Поводир"), (Кондратишина, "Поводир"); *Янукович* (Кондратишина, "Поводир");

мистецькі: *Енг Лі* (Вергеліс, "Поводир"); *Кемерон* (Романюк, "Поводир"); *Луї та Огюст Люм'єри* (Кондратишина, "Поводир"); *Довженко* (Кондратишина, "Поводир"); *Василь Барка* (Кондратишина, "Поводир").

Прецедентні мистецькі явища:

кіно: *"Плем'я" Мирослава Слабошпицького* (Підгора-Гвядзовський, "Поводир"); *"Мамай"* (Кондратишина, "Поводир"); *"Той Хто Пройшов Крізь Вогонь"* (Романюк, "Поводир"); *екранізація книги Василя Барки "Жовтий князь" – вражаюча робота Олесья Янчука "Голод 33"* (Кондратишина, "Поводир"); *алюзія до одного з перших фільмів в історії кіно ("Прибуття поїзда" братів Луї та Огюста Люм'єрів)* (Кондратишина, "Поводир"); *кадри трактора в селі нагадують "Землю" Довженка* (Кондратишина, "Поводир"); *"Титанік"* (Романюк, "Поводир"); *"Оскар"* (Кондратишина, "Поводир"); *драматично-лірична історія з формою роуд-муві перетворюють на бойовик із очевидними алюзіями "Сліпої люті" Філіпа Нойса з Рутгером Хауером у головній ролі* (Підгора-Гвядзовський, "Поводир"); *вітчизняний блокбастер*

(Підгора-Гвяздовський, "Поводир"); *історична драма, мелодрама, бойовик про чекістів, відгомін українського поетичного кіно* (Вергеліс, "Поводир"); *авторське кіно* (Вергеліс, "Поводир"); *ролі-камео для Жадана і Джамали* (Вергеліс, "Поводир"); *маю привітати всіх нас із появою на великому екрані фактури значної, майже "жангабенівської"* (Вергеліс, "Поводир"); *кінокартина завершується "голівудськи", яким-не-яким після такої кількості смертей, але все ж happy end* (Кондратишина, "Поводир"); *голівудське кіно* (Кондратишина, "Поводир");

культурологія: дискурс іронії 80-их та "пацанячої" прози 90-их (Романюк, "Поводир"); *дискурсу українського бруталу 90-их* (Романюк, "Поводир"); *шароварна традиція* (Романюк, "Поводир"); *шароварництво* (Романюк, "Поводир"); *Гліада Гомера (Кассандра, Агамемнон, "список кораблів")* (Романюк, "Поводир").

Сакральні тексти та постаті: немає.

У рецензіях на кінофільм "Незламна":

Прецедентні історичні події та реалії: *Друга світова війна* (Дрималовський, "Незламна"); *Велика вітчизняна почалася 1941р.* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *другий фронт* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"), (Заварова, "Незламна"), (Кокотюха, "Незламна"); *асамблея в США* (Заварова, "Незламна"); *США* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"), (Кокотюха, "Незламна"); *Америка* (Кокотюха, "Незламна"); *СРСР* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *Радянський Союз* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"), (Кокотюха, "Незламна"); *Українська РСР* (Кокотюха, "Незламна"); *Герой Радянського Союзу Людмила Павличенко* (Дрималовський, "Незламна"); *"радянська агітка"* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *тоталітарна держава* (Кокотюха, "Незламна"); *диктаторська держава* (Кокотюха, "Незламна"); *радянський режим* (Кокотюха, "Незламна"); *сталінські спецслужби* (Кокотюха, "Незламна"); *"вороги народу"* (Кокотюха, "Незламна"); *розстрільні вирoki* (Кокотюха, "Незламна"); *гітлерюгенд* (Кокотюха, "Незламна"); *радянські*

солдати-визволителі та їхні коректувальники із НКВС та ГРУ (Кокотюха, "Незламна"); *війна на Сході 2014* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *ватники* (Кокотюха, "Незламна").

Прецедентні постаті:

історичні: *Сталін* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"), (Кокотюха, "Незламна"); *Гітлер* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *президент США Франклін Рузвельт* (Дрималовський, "Незламна"); *Рузвельт* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *Елеанор Рузвельт* (Заварова, "Незламна"), (Кокотюха, "Незламна"); *перша леді Америки* (Дрималовський, "Незламна"); *Павлик Морозов, Олександр Матросов і піонери-герої* (Заварова, "Незламна"); *Корольов* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *Надія Савченко* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна");

мистецькі: *Ілленко, Миколайчук, Чубай, Стус* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *Альфред Хічкок* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *американський співак Вуді Гатрі, який написав для радянської снайперки пісню Miss Pavlichenko* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *Діна Дурбін* (Заварова, "Незламна"); *Параджанов* (Кокотюха, "Незламна").

Прецедентні мистецькі явища:

кіно: *американська стрічка "Врятувати рядового Раяна"* (Дрималовський, "Незламна"); *фільм Френка Борзеджа "Сестра його дворецького"* (Заварова, "Незламна"); *фільми братів Дарденн* (Заварова, "Незламна"); *фільм Кріса Нолана про пригоди Бетмена* (Кокотюха, "Незламна"); *"Поводир"* (Кокотюха, "Незламна"); *голлівудська мелодрама* (Заварова, "Незламна"); *стиль голлівудської історії* (Заварова, "Незламна"); *"поетичне кіно"* (Кокотюха, "Незламна"); *масове кіно* (Кокотюха, "Незламна"); *камео Альфреда Хічкока* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна");

музика: *"Океан Ельзи", пісня "Обійми"* (Дрималовський, "Незламна"); *"Обійми" "Океана Ельзи"* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *музика "Океану Ельзи"* (Заварова, "Незламна"); *пісня Miss Pavlichenko* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна"); *поки кулі свистять степом і вітер*

.....
зуде в проводах (Заварова, "Незламна"); *хит Віктора Цоя "Кукушка"* (Підгора-Гвяздовський, "Незламна").

Сакральні тексти та постаті: немає.

Прецедентні події та реалії, а також історичні постаті, пов'язані з тематикою кінофільмів, тим часом, у якому живуть герої фільмів "Поводир" і "Незламна" – 30-40 р.р. ХХ століття.

У рецензіях на фільм "Брати. Остання сповідь" прецедентних подій, реалій та історичних постатей практично немає, що зумовлено, ймовірно, прагненням авторів кінофільму зробити акцент на загальнолюдських цінностях, вічних проблемах добра / зла, праведності / грішності, тобто певній позачасовості. Тому тих кілька прецедентних текстів, де вжито "*соціалістичне змагання; Гуґл; "соціалка"*", зорієнтовані не на відображення суті кіноявища, а спрямовані на сучасного читача, актуалізацію його реального світосприйняття, фактично контрастують із загальною стилістикою самого мистецького продукту, і тому сприяють зближенню реципієнта й рецензента. Проте, лише в рецензіях до цього фільму є прецедентні сакральні тексти та постаті, що зумовлено загальною стилістикою кіновикладу.

Для аналізованих рецензій цілком закономірним є активне залучення до медійних текстів прецедентних постатей зі сфери мистецтва – це режисери, актори, літератори. Постаті знакові в історії кіно та загалом для певного періоду або кола реципієнтів.

Серед прецедентних текстів практично в усіх рецензіях переважають ті, що пов'язані зі сферою мистецтва, зокрема кіно:*авторське кіно, поетичне кіно, українське поетичне кіно, голлівудське кіно, масове кіно, камео* та ін., що абсолютно логічно з погляду тематики рецензій.

Варто більш детально розглянути прецедентні тексти з погляду приналежності до **макрогрупових, національних, загальнокультурних**.

Рецензовані кінофільми передусім призначені для вітчизняного кінопрокату, хоча й можуть бути представлені в інших країнах, проте мистецький рівень кінопродукту та тематична специфіка дещо обмежують просування на зарубіжні

кіноринки. Тому цілком закономірним є вживання численних національних прецедентних текстів у рецензіях на ці кінофільми: *українське поетичне кіно від параджановських "Тіней забутих предків" до "Білого птаха з чорною ознакою"; "Плем'я", "Поводир" і "Майдан" Лозниці; Карпо й Лаврін у "Кайдашевій сім'ї" Івана Нечуя-Левицького; Сава й Михайло; Ольга Кобилянська; розстріл більшовіками кобзарів та масова колективізація в Україні; всерадянський з'їзд кобзарів 1934 року в Харкові; рагулі; ватники; "ТойХтоПройшовКрізьВогонь"; Василь Барка "Жовтий князь"; дискурс іронії 80-их та "пацанячої" прози 90-их; дискурсу українського бруталу 90-их; шароварництво (Романюк, "Поводир"); Ілленко, Миколайчук, Чубай, Стус та ін.*

Значна частина прецедентних текстів зорієнтована на макрогрупи, зокрема макрогрупу людей, компетентних в мистецькій проблематиці, та вікові макрогрупи.

Так, серед прецедентних текстів більш зрозумілих, можна сказати природніх, а отже, цікавих із погляду формування індивідуальних культурологічних асоціацій у компетентної мистецької мікрогрупи, є такі: *фон Трієр, Вонг Кар Вай і Бертолуччі; авторське й мейнстрімне українське кіно; "Брати" режисера Джима Шерідана; Енг Лі; Кемерон; драматично-лірична історія з формою роуд-муві перетворюють на бойовик із очевидними алузіями "Сліпої люті" Філіпа Нойса з Рутгером Хауером у головній ролі; маю привітати всіх нас із появою на великому екрані фактури значної, майже "жангабенівської"; американський співак Вуді Гатрі, який написав для радянської снайперки пісню Miss Pavlichenko; Діна Дурбін; американська стрічка "Врятувати рядового Раяна"; фільм Френка Борзеджа "Сестра його дворецького"; фільми братів Дарденн; стиль голлівудської історії; камео Альфреда Хічкока та ін.*

Для старшої вікової макрогрупи більш зрозумілими, близькими, прийнятними із погляду життєвого досвіду, культурних традицій, політичних та соціальних пріоритетів є такі прецедентні тексти: *Сталін, СРСР, Радянський союз,*

Українська РСР; чекісти, енкаведисти, Велика вітчизняна почалася 1941р.; заголовки на кшталт: "Рішення партії – в життя"; радянська офіційна культура; Герой Радянського Союзу; "вороги народу"; Павлик Морозов, Олександр Матросов і піонери-герої; поки кулі свистять степом і вітер гуде в проводах та ін. Деякі з цих текстів можуть бути зовсім незрозумілими молодшій віковій макрогрупі, як-от переклад української мовою рядка пісні з радянського кінофільму про війну "кулі свистять степом і вітер гуде в проводах", або піонери-герої та ін. Так само незрозумілими, а то й неприйнятними для старшої макрогрупи є прецедентні тексти, зорієнтовані на молодшу макрогрупу: "Титанік"; "Оскар"; вітчизняний блокбастер; кінокартина завершується "поголівудськи", яким-не-яким після такої кількості смертей, але все ж *happend*; фільм Кріса Нолана про пригоди Бетмена; музика "Океану Ельзи"; хіт Віктора Цоя "Кукушка". Проте зазначимо, що сучасні можливості доступу до інформації легко знімають всі перешкоди сприйняття, нестачі фонових знань, а прецедентність медіатексту сприяє реалізації функцій освіти, розширення світогляду, формування ціннісних орієнтирів та культурних пріоритетів.

До загальнокультурних прецедентних текстів, яких не так багато в аналізованих рецензіях, відносимо: "Прибуття поїзда" братів Луї та Огюста Люм'єрів; "Земля" О. Довженка; Параджанов; "Іліада" Гомера (Кассандра, Агамемнон, "список кораблів"); Друга світова війна; другий фронт; Сталін; Гітлер; президент США Франклін Рузвельт; Елеанор Рузвельт.

У всіх рецензіях поєднано в різних пропорціях прецедентні тексти і макрогрупові, і національні, і загальнокультурні, що дає змогу різним реципієнтам сприймати зацікавлено текст. У кожному аналізованому медіатексті прецедентність є основою вибудови аргументативного ціннісного аналізу мистецького твору. Перспективним, на наш погляд, є такий аспект подальших досліджень прецедентних

текстів у медійних рецензіях, як способи введення цих текстів в авторський текст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барт Ролан Смерть автора // Барт Р. Избранные работы : Семиотика : Поэтика : Пер. с фр. / Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К. Косикова. – М. : Прогресс, 1989. – С. 384-391.
2. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Юрий Николаевич Караулов. – Изд. 7-е. – М. : Издательство ЛКИ, 2010. – 264 с.
3. Слышкин Г.Г. Лингвокультурные концепты прецедентных текстов / Геннадий Геннадьевич Слышкин. – М. : Academia, 2000. – 142 с.

REFERENCES

1. Bart R. *The death of author* [Smert avtora] // R. Bart // Bart R. *Izbrannye raboty : Semiotika : Poetika : Per. s fr. / Sost., obsch. red. i vstup. st. G.K. Kosikova.* – М. : Progress, 1989. – S. 384-391.
2. Karaulov Y.N. *Russian language and language identity* [Russkiy yazyk i yazykovaya lichnost] / Yuriy Nikolaevich Karaulov. – Izd. 7-e. – М. : Izdatelstvo LKI, 2010. – 264 s.
3. Slyshkin G.G. *From text to symbol : linguocultural concepts of precedent texts* [Ot teksta k simvolu : lingvokulturnye kontseptyi pretsedentnyih tekstov / Gennadiy Gennadevich Slyishkin. – Moskva : Academia, 2000. – 142 s.

ДЖЕРЕЛА

- (Барабаш, "Брати") Барабаш Катерина.Тіні забутих. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tyzhden.ua/Culture/114783>
- (Вергеліс, "Брати") Вергеліс Олег. Брати навіки.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/CULTURE/brati-naviki_.html
- (Вергеліс, "Поводир") Вергеліс Олег."Ви ж мене, очі, плакати навчили..." – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/CULTURE/vi-zh-mene-ochi-plakat-navchili-.html>
- (Володарський, "Брати") Володарський Юрій. ПРОПАЛА ФАБУЛА. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cultprostir.ua/uk/post/propala-fabula>

(Дрималовський, "Незламна") Дрималовський Орест. "Незламна" чи "Битва за Севастополь"? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://wz.lviv.ua/blogs/orest_drymalovskyj/130926

(Заварова, "Незламна") Заварова Надія. МРІЯ ПРО ВРАЗЛИВІСТЬ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cultprostir.ua/uk/post/istrychna-pravda-ta-hudozhnya-vygadka-filmu-nezlamna>

(Кокотюха, "Незламна") Кокотюха Андрій. "Незламна": снайперський постріл у поетичне кіно.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/kontent/2015-04-07/105803>

(Кондратишина, "Поводир") Кондратишина Вікторія. "Поводир": стежками українського серця. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ipress.ua/articles/povodyr_stezhkamy_ukrainskogo_sertsya_95207.html

(Підгора-Гвядзовський, "Незламна") Підгора-Гвядзовський Ярослав. Її не зламати...– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/article/print/CULTURE/yiyi-ne-zlamati-.html>

(Підгора-Гвядзовський, "Поводир") Підгора-Гвядзовський Ярослав. "Поводир", шлях до прозріння.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/CULTURE/povodir-shlyah-do-prozrinnya-.html>

(Романюк, "Поводир") Романюк Роман. Сліпі (і) поводири. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lifepravda.com.ua/columns/2014/11/18/184230/>

(Станісевич, "Брати") Станісевич Євгеній. Любов і ненависть у Карпатах: на екрани виходять українські "Брати". – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.theinsider.ua/art/lyubov-i-nenavist-v-karpatakh-na-ekrani-vikhodyat-ukrayinski-brati/>

RESOURCES

(Barabash, "Braty") BarabashKateryna. Tinizabutykh. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhymdostupu : <http://tyzhden.ua/Culture/114783>

(Verhelis, "Braty") Verhelis Oleh. Bratynaviky. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://gazeta.dt.ua/CULTURE/brati-naviki-.html>

(Verhelis, "Povodyr") VerhelisOleh. "Vyzhmene, ochi, plakat navchyly..." – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://gazeta.dt.ua/CULTURE/vi-zh-mene-ochi-plakat-navchili-.html>

(Volodarskyi, "Braty") VolodarskyiYurii. PROPALA FABULA. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhymdostupu : <http://cultprostir.ua/uk/post/propala-fabula>

Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика

.....

(Drymalovskyi, "Nezlamna") Drymalovskyi Orest. "Nezlamna" chy "Bytva za Sevastopol"? – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://wz.lviv.ua/blogs/orest_drymalovskyj/130926

(Zavarova, "Nezlamna") ZavarovaNadiia. MRIIa PRO VRAZLYVIST. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://cultprostir.ua/uk/post/istirychna-pravda-ta-hudozhnya-vygadka-filmu-nezlamna>

(Kokotiukha, "Nezlamna") Kokotiukha Andrii. "Nezlamna" : snaiperskyi postril u poetychnekino. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.telekritika.ua/kontent/2015-04-07/105803>

(Kondratyshyna, "Povodyr") Kondratyshyna Viktoriia. "Povodyr": stezhkamy ukrainskoho sertsia. – [Elektronnyiresurs]. – Rezhym dostupu : http://ipress.ua/articles/povodyr_stezhkamy_ukrainskogo_sertsya_95207.html

(Pidhora-Hviazdovskyi, "Nezlamna") Pidhora-Hviazdovskyi Yaroslav. Yii ne zlamaty... – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://gazeta.dt.ua/article/print/CULTURE/yiyi-ne-zlamati-.html>

(Pidhora-Hviazdovskyi, "Povodyr") Pidhora-Hviazdovskyi Yaroslav. "Povodyr", shliakh do prozrinna. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://gazeta.dt.ua/CULTURE/povodir-shlyah-do-prozrinnya-.html>

(Romaniuk, "Povodyr") Romaniuk Roman. Slipi (i) povodyri. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://lifepravda.com.ua/columns/2014/11/18/184230/>

(Stanisevych, "Braty") Stasinevych Yevhenii. Liubov i nenavyst u Karpatakh : na ekrany vykhodiat ukrainski "Braty". – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.theinsider.ua/art/lyubov-i-nenavist-v-karpatakh-na-ekrani-vikhodyat-ukrayinski-brati/>

Дата надходження до редакції – 10.04.2016 р.

Дата затвердження редакцією – 12.05.2016 р.